

Kyjev nakupuje trolejbusy

05.09 2017 19:06, Redakce, Nezařazené

Kyjev i v tomto roce nakupuje nové trolejbusy. Na základě výběrového řízení uzavřeného v červnu t. r. by měl místní dopravní podnik, společnost Kyjivpastrans, obdržet 80 nových trolejbusů. Všechny přitom dodá společnost Bogdan.

Ukrajinský výrobce Bogdan si může mnout ruce. Jeho trolejbusy od roku 2011 pomalu, ale jistě zaplavují ukrajinskou metropoli. Zatímco v první dekádě 21. století dodával nové vozy do Kyjeva především L'vovskyj avtobusnyj zavod, kterého v letech 2003–2005 a 2008 doplňoval Minskij avtomobil'nyj zavod a v prvních letech tohoto milénia také Antonov, poslední léta patří právě (a výlučně) Bogdanu. Tento podnik, mající výrobní závody ve městě Čerkasy (cca 200 km od Kyjeva) a Luck (cca 150 km od Lvova; trolejbusy se vyrábějí spolu s autobusy právě v Lucku), dnes představuje jednu z předních průmyslových korporací Ukrajiny, která má výrobu trolejbusů pouze jako jednu z mnoha činností, mezi nimiž se vyjímá výroba silničních vozidel všeho druhu, od civilních po vojenská.

Bogdan, respektive jedna ze společností této skupiny, jmenovitě DP „Avtoskladal'nyj zavod № 1 «PAT «AK «Bohdan Motors», vyhrála loni na počátku podzimu výběrové řízení na 40 trolejbusů, které měla, za částku 202,34 mil. hřiven (tehdy cca 200 mil. Kč; cena jednoho trolejbusu tedy byla méně 5 mil. Kč), dodat (v tendru byla poražena firma Elektrotrans, a to rozdílem 40 tisíc hřiven). Jednalo se o typ Bogdan T701.17 o délce necelých 12 m, vybavený nouzovým bateriovým pohonem. Kvůli finančním problémům ukrajinské metropole ale bylo nakonec dodáno jen 5 vozů. Neuběhlo ovšem mnoho času a už letos v červnu se téže společnosti podařilo vyhrát tendr na dodání 60 sólo trolejbusů a 20 kloubových trolejbusů. Zatímco v případě sólo trolejbusů se bude jednat opět o typ Bogdan T701.17, článkové vozy budou ztělesněny typem Bogdan T901.17. Všech 80 vozidel v celkové hodnotě téměř 500 mil. hřiven (cca 430 mil. Kč) bude plně klimatizovaných a jejich příchod by měl znamenat vyřazení mnoha starších vozidel.

Tendr naoko?

V části tendru věnované sólo vozidlům konkurovaly Bogdanu dva místní podniky, a sice SP Janyks (СП Яникс) a MAZtransservys (МАЗтранссервис), v části věnované článkovým trolejbusům konkuroval Bogdanu jen MAZtransservys. Všechny tři podniky jsou ukrajinské, další dva, rovněž ukrajinské, nebyly do soutěže puštěny poté, co jeden z nich nesplnil kvalifikační podmínky a druhý pro změnu nedoložil, že má na území Kyjeva autorizované servisní středisko.

Na pohled otevřené výběrové řízení, které se dělo prostřednictvím elektronické aukce, vyvolalo pochybnosti, a to ne ani tak kvůli termínu dodání všech 80 vozidel, který byl stanoven již na konec tohoto roku (zatím nebyl dodán ani jeden)…

Do roku 2012 vedl korporaci Bogdan sám dnešní prezident země, Petro Porošenko. Firma MAZtransservys, svému názvu navzdory, sice figuruje jako dealer běloruského Mazu, nicméně jejím skutečným vlastníkem je ukrajinská firma OOO «Ukrpastech». Ta se na svém webu chlubí trolejbusy i elektrobusy, ovšem pouze na papíře. Kromě toho se prezentuje i tramvají Elektron, kterou ovšem ve skutečnosti vyrábí podnik Elektrotrans, jehož logo na stránce Ukrpastechu ale rovněž figuruje. Účet má Ukrpastech u banky, jejímž majoritním vlastníkem je Porošenko. Ve výsledku tedy podnik MAZtransservys zapůsobil zřejmě jako „křoví“, neboť jeden účastník ve veřejné soutěži znamená dle platné ukrajinské legislativy její zrušení, tj. část tendru věnovaná článkovým vozidlům by nebyla dovršena do úspěšného konce, jak se stalo ostatně už loni, kdy Kyjivpastrans poptával 60 článkových trolejbusů a obdržel pouze jednu relevantní nabídku.

Podnik SP Janyks je pro změnu dealerem běloruské společnosti Belkommunmaš a ani on nepostrádá personální propojení s nejvyššími patry ukrajinské politiky. Nedávno SP Janyks „zazářil“ v zakázce pro město Rovno, když nízkopodlažní článkový trolejbus BKM 43303A Vitovit Max Duo vybavený dieselagregátem (loni byl trolejbus na testech v Moskvě, předtím v Petrohradu; r. v. 2013) v hodnotě cca 4,9 mil. hřiven prodal jinému ukrajinskému podniku Metajurservys (vlastněnému běloruským majitelem Belkommunmaše…) za 6,2 mil. hřiven, jenž jej následně prodal Rovnu za 7,5 mil. hřiven. Tato konečná cena je vysoko nad průměrnou cenou, za kterou je nový, natož pak zánovní kloubový trolejbus na Ukrajině prodáván. Stalo se tak poté, co původní vítěz loňského výběrového řízení*, ve kterém byl poptáván právě jeden trolejbus s autonomním pohonem, nakonec odmítl kontrakt podepsat kvůli nemožnosti splnit dodací lhůtu, načež se místní DP, společnost Rivneelektroavtotrans, dohodl s druhým zájemcem. Jenže Metajurservys nabídl trolejbus s větším počtem dveří, než kolik bylo poptáváno (čtyři namísto tří), nehledě pak na to, že nikdy žádný trolejbus nepostavil, tudíž správně měl být tendr zrušen. Postup DP začala prošetřovat policie, jenže ani po více než roce se nedobrala výsledku. Trolejbus se ukázal v provozu spíše jako nespolehlivý a jeho pořízení pro místní provoz se mnohým jeví jako neracionální. DP nemá na údržbu stávajícího trolejbusového parku peníze nazbyt a letos nabídl k odkupu pět vozů 9 Tr, přesto neváhal obětovat přes 2,5 milionů hřiven (přes 2 mil. Kč) na to, aby si někdo „přilepšil“.

Dodat ještě můžeme například to, že SP Janyks letos uspěl mj. v zakázce na čtyři trolejbusy pro ukrajinské město Sumy. V elektronické aukci figurovalo kromě SP Janyksu dalších pět společností, mimo jiné i Bělkommunmaš, který je podnikem SP Janyks, jak bylo před chvílí řečeno, zastoupen, avšak přesto nabídl v aukci vyšší cenu než jeho ukrajinský dealer.

* Tímto vítězem byla firma TOV „Torhovyj Dim „LITAN“, která se mj. zabývá dovozem/přeprodejem ojetých tramvají a trolejbusů z EU na Ukrajinu a o níž se v ukrajinských médiích objevují zprávy o jejím možném zapojení do kriminálních aktivit. Letos Rovno vypsalo další zakázku, tentokrát na 6 parciálních trolejbusů, přičemž oba dva účastníci soutěže, firmy Belkommunmaš i TOV BKM-Ukrajina, nabídli tentýž typ: BKM-321. Zakázka byla ovšem zrušena a vypsána znovu. Kromě toho Rovno poptávalo letos i ojeté trolejbusy.

Závěrem

Rozkrývat majetková propojení jednotlivých podniků nabízejících na Ukrajině trolejbusy (a že se jich v poslední době vyrojilo) by vydalo na malý román a vyžádalo neúměrné množství času, tudíž právě uvedené skutečnosti jsou jen pomyslnou špičkou ledovce a nemusí realitu vykreslit docela. Dlouhodobá vítězství Bogdanu v trolejbusových kontraktech pro Kyjev nicméně navzdory svému podivnému pozadí nesou jedno pozitivum: trolejbusům se v hlavním městě nebývale daří a komfort

pro cestující kyjevských trolejbusů skokově roste. Je jen škoda, že to samé nemohou říci současně ve všech ukrajinských trolejbusových provozech…

S využitím ukrajinských zdrojů Vít Hinčica

Foto: Bogdan

.

Url: Kyjev nakupuje trolejbusy